

I Norge varierar kostnadseffektiviteten för olika åtgärder mycket, beroende på hur erosionskänsliga områdena är, visar en studie. Foto: Urban Wigert

Stora skillnader mellan de nordiska länderna

20 maj 2016

Det finns stora skillnader mellan de nordiska länderna när det gäller jordbrukspolitiska instrument, fokusområden och åtgärder för att minska näringsläckage, men länderna har också mycket gemensamt. Om det handlar en ny rapport från NIBIO (Norsk institutt for bioøkonomi).

Medan fokus i Norge och Finland legat på fosfor, som är begränsande för övergödning av sjöar och vattendrag i dessa länder, fokuserar man i Danmark på kväve, till följd av de huvudsakliga problemen med nitrat i grundvatten och övergödning i kustområden. I Sverige har åtgärderna varit inriktade på både kväve och fosforläckage, till följd av problem med övergödning i såväl sjöar som Östersjön.

Det finns också stora skillnader när det gäller vilka jordbrukspolitiska instrument som används för att komma till rätta med problemen. I Danmark dominerar styrnings- och kontrollåtgärder, medan Finland och Norge använder sig mer av stimulansåtgärder med en hög grad av regionala anpassningar.

Lagstiftning dominerar i Danmark

Medan åtgärderna i Sverige handlar om en kombination av lagstiftning, informationskampanjer och stöd, så har det i Danmark till stor del handlat om lagstiftning.

År 2013 införde Danmark en ny vattenlagstiftning som betonade vikten av en bottom-up-strategi på lokal nivå, vilken ännu inte implementerats. Förra året antog Danmark en plan för ett konkurrenskraftigt danskt lantbruk som innebär att man fokuserar på riktade åtgärder för att förhindra förluster av näringsämnen till ytvatten. Som en del av planen kommer vissa åtgärder att upphöra, bland annat kvävekvot, buffertzoner längs stränder och sen jordbearbetning.

I Norge består åtgärderna av produktionsstöd, lagstiftning kring gödselhantering och stöd för åtgärder som exempelvis förändrad jordbearbetning, buffertzoner och sedimentationsdammar. Det finska programmet liknar det norska och består av tre olika typer av stöd.

Ökat fokus på kostnadseffektivitet

På senare tid har samtliga nordiska länder haft ett ökande fokus på riktade åtgärder för att begränsa näringsläckage på ett kostnadseffektivt sätt, enligt rapporten. Nackdelen är att riktade åtgärder ofta ger högre transaktionskostnader, som administration, rådgivning och kontroll, enligt rapporten.

Utgångspunkt för rapporten är seminariet "The water framework and agriculture" som gick av stapeln den 28-29 oktober 2015, där forskare, myndigheter och lantbruksrådgivare från de nordiska länderna deltog.

Bakom rapporten ligger Norsk institutt for bioøkonomi, en organisation som startade den 1 juli 2015 genom en sammanslagning av Bioforsk, Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF) och Norsk institutt for skog og landskap.

Övriga organisationer bakom rapporten är Sveriges lantbruksuniversitet (SLU), NJF, Seges, Köpenhamns universitet, SYKE, Fylkesmannen i Østfold, Århus universitet, Østfold fylkeskommune och naturresursinstituttet Luke. Landbruksdirektoratet har bidragit med ekonomiskt stöd till rapporten.

Text: [Teresia Borgman](#)

Källa: [Water management for agriculture in the Nordic countries](#) av M. Bechmann, D. Collentine, F. Gertz, M.Graversgaard, B. Hasler, J. Helin, B. Jacobsen, K. Rankinen och K. Refsgaard, Vol.:2, Nr.:2, 2016.

Sidan uppdaterades 2016-05-20 av Sofie Logardt

- [Dela på Facebook](#)
- [Dela på Twitter](#)
- [Dela på LinkedIn](#)

[Skriv ut](#)

Relaterade nyheter

- [Så kan höga fosforhalter i jorden minskas](#)

19 april 2016 - Jordar som är uppgödslade med fosfor är en risk för vattenmi..

- **Injicering av flytgödsel påverkade inte utlakningen**

05 maj 2015 - Kan spridningsteknik som minskar avgången av ammoniak iställ..

- **Halverat kväveöverskott med sänkt intensitet**

17 april 2015 - Genom att sänka intensiteten i uppfödning av dikor med kalv ..

- **Vinn-vinn för kommuner och lantbrukare**

17 mars 2015 - Kommuner och lantbrukare har mycket att vinna på att samarbe..

- **168 000 råd och 1,8 miljarder kronor gav renare vatten**

10 mars 2015 - Åtta års rådgivning och utbildning till 16 000 gårdar har le..

Kontakt

Redaktör för nyhetsbrevet

[Sofie Logardt](#)

040-41 52 84 040-41 52 84

Greppa Näringen är ett samarbete mellan [Jordbruksverket](#), [LRF](#) och [länsstyrelserna](#).

You'll need Skype Credit